

Vyplňování informací na Listu o prohlídce zemřelého v ČR

Doprovodný materiál k instruktážním videím
o vyplnění Listu o prohlídce zemřelého

4. část: Podrobné pokyny pro vyplňování LPZ

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

2021

Hlavní principy vyplňování příčin smrti na LPZ (neboli certifikace) jsou poměrně jednoduché. Některé případy úmrtí však mají z hlediska certifikace náročnější požadavky na přesnost a detail.

Zhoubný novotvar

V případě úmrtí v důsledku novotvaru je důležité specifikovat primární lokalizaci, případně lokalizaci metastáz, uvést morfologii novotvaru nebo charakter postižených buněk.

U modelového příkladu karcinomu plic na vyšší řádky píšeme stavy způsobené zhoubným novotvarem, a pokud karcinom skutečně stál na počátku události, které vedly ke smrti, uvedeme ho v části I. co nejnižší.

17. Příčina smrti	Slovní popis stavu	Kód MKN	Přibližná doba trvání stavu (je-li známa)
I. Nemoc (stav), který(á) přímo vedl(a) ke smrti (bezprostřední příčina smrti)	a) Selhání srdce	I509	
Nemoci, stavy, které vedly k příčině uvedené výše, základní příčina smrti je uvedena jako poslední	b) Kachexie	R64	
	c) Karcinom plic	C349	
	d)		
II. Jiné závažné stavy nebo změny, které přispěly ke smrti, ale nevztahují se k nemoci nebo stavu, který smrt způsobil			
18. Je podezření, že se jedná o úmrtí v souvislosti s užitím či užíváním nelegálních návykových látek?			1. ano 2. ne
19. Jedná se o: 1. přirozenou smrt 2. nehodu 3. sebevraždu 4. vraždu 5. úmrtí ve válce 6. šetření nejsou ukončena 7. nezjištěno	20. V případě jiné než přirozené smrti vypište mechanismus smrti, dále činnost, při které k poranění došlo a místo, kde se událost přihodila (vč. kódu MKN). Mechanismus:..... ..... Aktivita:..... Místo:.....		
	21. Datum události (den, měsíc, rok)	Kód MKN (V01-Y98)	

Nemoci oběhové soustavy

Pokud je k dispozici dostatek informací, je vhodné do části I. uvést celý řetězec stavů, které ke smrti vedly, v modelovém případě tedy uvedení aterosklerózy jako příčiny infarktu myokardu.

17. Příčina smrti	Slovní popis stavu	Kód MKN	Přibližná doba trvání stavu (je-li známa)
I. Nemoc (stav), který(á) přímo vedl(a) ke smrti (bezprostřední příčina smrti)	a) Akutní infarkt myokardu	I219	
Nemoci, stavy, které vedly k příčině uvedené výše, základní příčina smrti je uvedena jako poslední	b) Koronární ateroskleróza	I251	
	c) Generalizovaná ateroskleróza	I709	
	d)		
II. Jiné závažné stavy nebo změny, které přispěly ke smrti, ale nevztahují se k nemoci nebo stavu, který smrt způsobil	Vaskulární demence		
18. Je podezření, že se jedná o úmrtí v souvislosti s užitím či užíváním nelegálních návykových látek?			1. ano 2. ne
19. Jedná se o: 1. přirozenou smrt 2. nehodu 3. sebevraždu 4. vraždu 5. úmrtí ve válce 6. šetření nejsou ukončena 7. nezjištěno	20. V případě jiné než přirozené smrti vypište mechanismus smrti, dále činnost, při které k poranění došlo a místo, kde se událost přihodila (vč. kódu MKN). Mechanismus:..... ..... Aktivita:..... Místo:.....		
	21. Datum události (den, měsíc, rok)	Kód MKN (V01-Y98)	

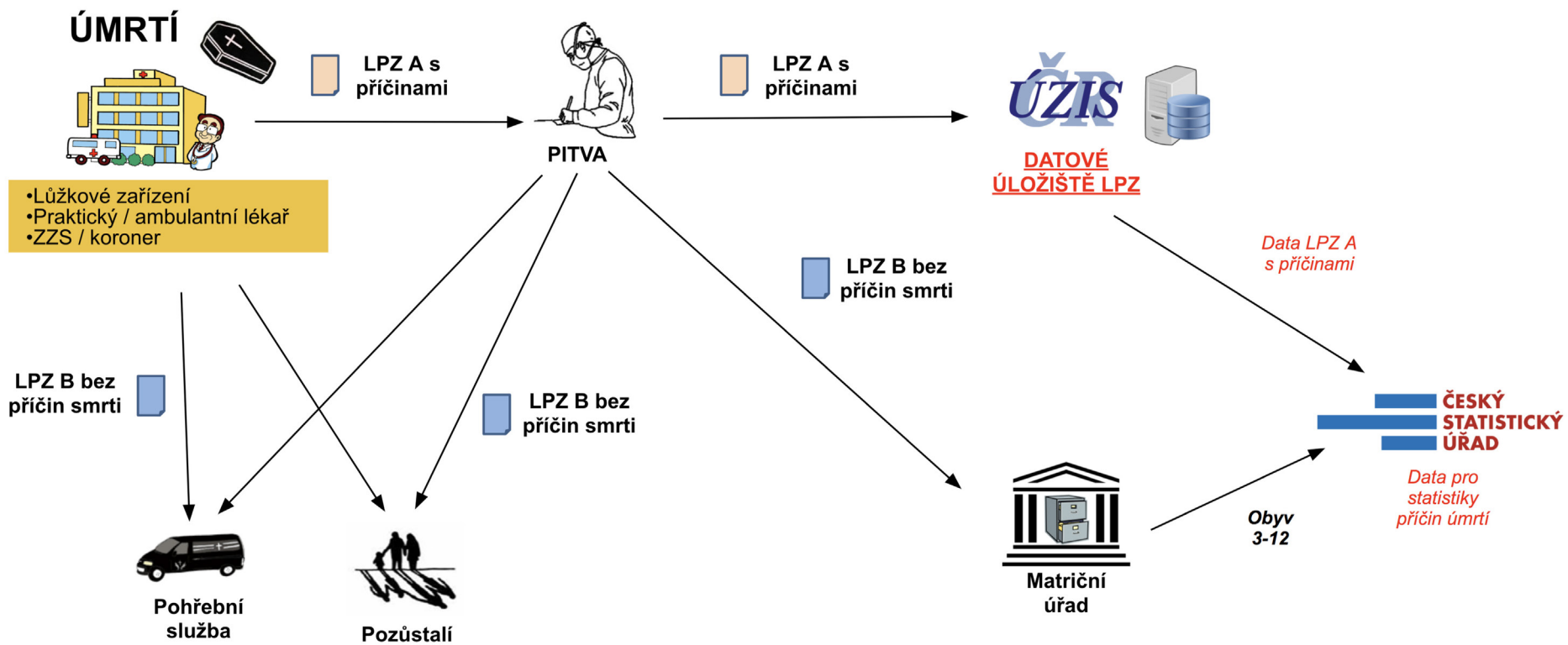
Vnější příčiny

Vedle tzv. přirozených úmrtí se objevují také úmrtí v důsledku vnějších příčin. Jedná se např. o dopravní nehody, otravy, vraždy a sebevraždy. V takových případech je nutné rozhodnout o tom, zda bylo úmrtí úmyslné či náhodné a toto specifikovat v samostatné položce.

Samotné poranění se upřesňuje v části I. Pro popis vnější příčiny úmrtí slouží samostatná položka, kde se specifikuje jak, kdy a kde k úmrtí došlo. V případě dopravní nehody je důležité zaznamenat typ dopravního prostředku, roli zemřelého – zda byl řidičem, chodcem či cestujícím a místo nehody.

Pitva

U zhruba 15 % úmrtí je prováděna pitva. Jejím cílem je upřesnit okolností a příčiny úmrtí, a to z různých důvodů. Pokud je provedena pitva těla zemřelého, pak se příčiny smrti po pitvě uvádí do samostatné části LPZ. Tuto část vyplňuje po provedení pitvy pitvající lékař a při statistickém zpracování a vyhodnocení jsou informace z pitvy preferovaným podkladem.

Oprava LPZ

Pokud jsou dodatečně laboratorními výsledky či šetřením policie zjištěny informace upřesňující nebo opravující příčiny smrti, je nutné je předat opravou LPZ za danou osobu.

Nejčastější nepřesnosti a nedostatky

- V případě, že je popsán jen finální mechanismus smrti, na LPZ chybí podstatné informace. Uvedení jen kardiorespiračního selhání nebo zástavy srdce nám z hlediska statistiky nic neřekne.
- Ke zkreslení dochází i v případech, kdy není jasně odlišené, co ke smrti přímo vedlo a co k ní jen „přispělo“. Je nutné upřesnit všechny rizikové faktory.
- Záznam se také stává nepřehledným, pokud uvedeme jen seznam diagnóz z dokumentace bez odpovídající posloupnosti, nebo uvedeme seznam anamnestických stavů, které na smrt neměly vliv.
- Aby se předešlo nedorozumění a nejasnostem, je vhodné se vyhnout zkratkám a latinským termínům v případě, kdy existuje český ekvivalent.
- Příliš obecné termíny a triviální stavy nemají dostatečnou výpovědní hodnotu. Pro kvalitní výstupy potřebujeme co nejpřesnější označení.
- Podrobný popis komplikací by neměl být omezen prostorem na LPZ. Lze totiž vypsát více příčin na jeden řádek, resp. přidat pole pro další diagnózu.